

FONS PAQUITA PIBERNAT

A una hora de cotxe

La Pèrgola, La Gatzara, Zeppelin i, creuant la línia, la revolució de Lloret i Blanes

L'any 1959, Ana Nora Escobar, xilena coneguda artísticament com Mona Bell, va guanyar el primer festival de la cançó de Benidorm amb «El telegrama», cançó composta pels germans Gregorio i Alfredo García Segura, i que va fer mundialment famosa una tornada: «*ya lo sabía, ya lo sabía*». Era el mateix any que Joan Planas i Artau i Josep Ros –el primer, nascut a Riudarenes, havia heretat una fusteria familiar i feia ocasionalment de barber, i el segon es guanyava la vida pintant parets– van entendre que els temps estaven canviant i que a la Selva interior calia una sala de ball que donés una alternativa a una joventut que convertís la música en un vehicle de modernitat.

PAU LANA O > TEXT

>> *Entrevista a Luís Aguilé, a La Pèrgola de Riudarenes en presència de Joan Planas (al centre). Estiu de 1972.*

Joan Planas, que havia començat la seva vinculació amb el món de l'espectacle el 1940 acompanyant l'orquestra local Melodía quan només tenia 14 anys, va fer un màster accelerat de representació i, essent com era un jove emprenedor, va en-

tendre que derrotats i guanyadors xalaven en les festes majors, les revetlles de Sant Joan i els balls d'estiu. Tot i que amb certa sorna assegurava que «contractava els músics quan havien de cantar amb un embut», després d'associar-se amb Ricard Ardèvol Llorens, un antic locutor de ràdio nascut a Reus, consolidat com a empresari a Barcelona, va deixar definitivament la gúbia i la barberia, va comprar un cinema a Riudarenes i el va transformar en La Pèrgola, una sala mítica que va ajudar a obrir el camí d'una revolució silenciosa i amagada. No tan sols va convertir el grup organitzador d'espectacles en un dels més importants de Catalunya, sinó que el seu exemple fou seguit per altres agosarats, com Jaume Pujol i Lluís Pujolràs, que vuit anys més tard van engegar La Gatzara, una sala ultramoderna que en temps del regnat de la filatura Burés va aconseguir convertir Anglès en centre i punt de trobada de la joventut del Ter Brugent, passant per Bescanó i Salt.

DIÀRIO DE BARCELONA

La Pèrgola va ser una sala mítica que va ajudar a convertir el grup organitzador d'espectacles en un dels més importants de Catalunya

AJUNTAMENT DE GIRONA. CRDI. (JOAN SEGUR)

Es va inaugurar el diumenge de Pasqua de Resurrecció del 1967. El carrilet d'Olot de vapor encara funcionava, el tut de la fàbrica marcava els tempos, i es respirava un cert sentiment d'abatiment sense esperança. I potser per això la vinguda d'un grup com Los Pekeniques, que feia música progressiva i havia convertit *Lady Pepa* i *El tiempo vuela* en himnes generacionals, va explicar a més d'un que allò vell passava a la història, i que s'havia declarat una guerra incruenta entre La Pèrgola i La Gatzara. Aquella competència no tan sols va portar a la Selva interior grans noms del pop, el rock i la cançó, sinó que dos pobles com Riudarenes i Anglès van esdevenir petites capitals de diversió que atreïen joves d'Olot, Girona, Sant Hilari -on funcionaven el Club Villaret, l'Espelma i el Bolet- o Santa Coloma de Farners. Fa alguns anys, el porter de La Gatzara, Benet Ribas, recordava que quan es va obrir la sala les entrades valien deu duros per als nois i cinc duros per a les noies. Un capital per a l'època, que avui tindria una fàcil justificació. Els afortunats que van as-

sistir-hi de forma regular van ser testimonis d'una oferta impensable i, més enllà dels amors i els desamors, les futures parelles, les magrejades furtives, els casaments oficials o de penal, les xerrades interminables, les frustracions o les borratxeres, van poder gaudir amb la presència de noms mítics com Tony Ronald, Lone Star, Los Mustang, Los Sírex, Karina, Miguel Ríos, Peret, Julio Iglesias, La Trinca, Los Canarios, Los Diablos, Demis Roussos, Nicola di Bari, Matt Monro, Camilo Sesto, Pino Donaggio, Al Bano -que va actuar un 18 de juliol-, Guillermina Motta, Carmen Sevilla, Nino Bravo, Albert Hammond, Paloma San Basilio, Víctor Manuel, Joan Baptista Humet o Barrabàs. En una entrevista publicada a *Los Sitios* el 6 d'abril del 1974, Jaume Soler i Lluís Pujolràs explicaven que Joan Manuel Serrat només va cantar tres cançons perquè va decidir cobrar menys per poder veure el Barça-Madrid, i que, quan van fer l'espectacle *Cabaret*, que intentava reproduir l'epopeia cinematogràfica de Liza Minnelli i Joel Grey, l'escàndol va impactar la comarca.

>> *Interior de la Nova Pèrgola de Sils.*

Fa alguns anys, el porter de La Gatzara, Benet Ribas, recordava que quan es va obrir la sala les entrades valien deu duros per als nois i cinc per a les noies

AJUNTAMENT DE GIRONA. CRDI. [JOAN SEGUR]

AJUNTAMENT DE GIRONA. CRDI. [LLUÍS CRUSET]

>> *Imatge de la Pèrgola de Riudarenes. A la dreta, Lluís Pujolràs i Jaume Pujol de la Gatzara regalant un cotxe.*

>> *Discoteca de la Selva Interior.*

AUTOR DESCONEGUT. CRDI. AJUNTAMENT DE GIRONA

Espais de llibertat

En el fons, les sales de ball exercien com a discoteques, però no eren altra cosa que espais de llibertat –en el record etern, Can Grapes de Taradell, diminuta, entranyable, oberta per Pep Lluçà i Josep Mundó (Tramun)– i una oportunitat de negoci que van seguir altres empresaris, com a Santa Coloma de Farners, que van batejar amb el nom del faraó Keops un bar discoteca que va omplir de benzina i adrenalina la complicada carretera que unia Amer i Anglès amb la capital de la Selva. En aquest darrer poble, al mateix carrer Verneda i en competència directa amb La Gatzara, el 28 de desembre del 1974, els germans Gubau, amb àmplia experiència en el món del lleure, es van associar amb algunes fortunes vilatanes per obrir el Zeppelin. Volien convertir-la en l'alternativa. Oferien una vetllada completa, tant de dissabte a la nit com de diumenge a la tarda, i l'entrada servia per entrar a la discoteca i anar a una sessió al cinema Paladium. El 26 d'abril del 1975, Zeppelin va demostrar poder i influència, i Lluís Llach, acompanyat de Joan Isaac, hi va fer una de les primeres interpretacions del *Viatge a Itaca*. 22 dies després, el 18 de maig, va presentar la *Revue* de Pierre Franck, definida com un «superformidable sexy-show», que va aixecar tanta indignació entre les forces conservadores que fins i tot el rector va fer una prèdica contra la indecència i la pèrdida d'aquell niu de pecat.

Terra de promissió

Per pecats, confessables i inconfessables, sobretot a l'estiu, els que s'explicaven els diumenges a la tarda als bars de la contrada quan els que «treballaven a la costa» –és a dir, els nois del poble amb carnet de conduir o els que tenien un amic amb dret a cotxe– explicaven les aventures sexuals viscudes a la nova Sodoma i Gomorra. Es tractava de la línia marcada per Malgrat, Blanes, i Lloret, una terra de promissió, en què holandeses, angleses, franceses i alguna sueca eren presentades com a dones ardents amb ganes de «fer-se» algun mascle autòcton, homes de pit pelut i cor encès, que des de la *Carmen* de Mérimée tenien fama mundial. Eren històries de saltamarges que copaven l'atenció dels presents i, com si fos un efecte crida, incitaven a descobrir el nou El Dorado, habitat per noms mítics com Moëf Gaga, Saint Trop, Revolution o Flamingo, que per pura inèrcia havien substituït locals com El Relicario, Rosamar, La Masía o El Cortijo, on es concentraven els amants de l'Espanya *cañí*, el flamenc, el picar de peus... en definitiva, l'«arte español».

Lloret contra Tossa amb el permís de Blanes

Les vacances pagades, l'alcohol quasi regalat, la liberalització dels costums i l'arribada de la democràcia van comportar un canvi substancial a la costa selvatana. Lloret va esdevenir un part temàtic dedicat a la nit i a la

Durant uns anys, la nova Sodoma i Gomorra va ser la línia marcada per Malgrat, Blanes i Lloret, una terra de promissió

AJUNTAMENT DE GIRONA. CRDI. [AUTOR DESCONEGUT]

AJUNTAMENT DE GIRONA. CRDI. [AUTOR DESCONEGUT]

diversió, on florien pubs com The Londoner, el Moby's, el Western saloon, que acollien *supporters* anglesos i treballadors, estudiants i oficinistes en busca d'amor. Un via crucis amb estacions etlíques i parades al Yates, el Rockefeller, el Beach Club Boys o el Texas saloon, els entremesos que portaven cap al Hollywood o el Saint Trop, l'obra d'art parida per Lluís Güell, en la qual van treballar tots els seus col·legues, mig artistes mig bohemis, levitant per una sala habitada per núvols de cotó i cels irats dominats per una lluna de ferro que exercia com a reina de la perversió. Situat al final de la Riera, el Saint Trop –que els habituals coneixíem com a Saint Trip–, era una proposta metafísica que lluitava pel bon nom d'un Lloret que guanyava diners i prosperitat però que havia hagut de renunciar a qualsevol essència del passat per pair un boom turístic, en què la proliferació de les sales de festa acaronava l'arribada de les masses obreres de l'Europa rica que no s'estaven d'orgues i, com si visquessin un festival interminable presidit per Sid Vicious i Bob Marley, exigien sexe, sol, alguna droga i rock and roll. El Lloret dels anys setanta, vuitanta i noranta lluitava contra la pròpia imatge. Intentava recuperar el prestigi que li disputava Tossa, la ciutat mítica de Marc Chagall, protegida per l'aïllament ancestral per terra i una muralla que no tan sols la defensava dels propis fantasmes, sinó que li atorgava el pedigrí necessari per convertir sales de festa com Sivas, al carrer

de l'Església, davant de l'Ajuntament, o La Tortuga, en altres contraculturals. Estaven ajustats a una oferta que contrastava amb la de Blanes, molt més industrial, molt més proletària, on, tot i l'encís de Sa Palomera, ni la picada d'ulls del Cleopatra o la modernitat del Peroppe's –aquesta darrera governada per Joan Planas– van trencar l'alè familiar d'un turisme que més que distracció buscava pau i tranquil·litat.

L'any 1986, La Pèrgola va tancar a Riudarenes, i els Planas la van traslladar a Sils. La van rebatejar primer com a Nova Pèrgola i més tard com a Millennium. Van portar-hi figures internacionals: entre altres, Cicciolina, de nom real Ilona Staller, l'actriu porno i diputada radical italiana que havia escandalitzat el món. La sala va ser presentada com la macrodiscoteca més gran de les terres gironines, en un temps que La Gatzara, tot i els intents de renovació, havia mort víctima de les pròpies contradiccions i el Zeppelin havia intentat una fugida endavant reconvertint-se primer en Metro discoteca i després en una sala de ball per a jubilats. Avui, el làser del Revolution ha quedat com un apunt al marge, a Lloret el Colossos domina la nit i es mantenen els pubs del Bronx, i a Blanes el turisme s'ha menjat la indústria, però a Anglès encara hi ha qui recorda aquelles nits d'estiu quan Sodoma i Gomorra estaven a una hora de cotxe.

Pau Lanao és periodista.

>> **Nits de Lloret a l'any 1987.**
A l'esquerra, el Bronx de la Riera, i a la dreta, l'entrada al Màgic Park.

El Lloret dels anys setanta, vuitanta i noranta lluitava contra la pròpia imatge, i intentava recuperar el prestigi que li disputava Tossa